

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Assembly of the Council of Europe

Број/Број: 01,02,03/11-05-122/10
Сарајево/Sarajevo, 10. 5. 2010.

IZVJEŠĆE S DRUGOGA DIJELA ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE VIJEĆA
EUROPE ZA 2010. GODINU

STRASBOURG

od 26. do 30. travnja 2010.

U Strasbourgu je od 26. do 30. travnja 2010. održan drugi dio redovitog zasjedanja Parlamentarne skupštine Vijeća Europe na kojem je sudjelovalo Izaslanstvo Parlamentarne skupštine BiH, u kojem su bili: Bakir Izetbegović, predsjedatelj, Mladen Ivanić, Slavko Matić, Milica Marković, članovi, Edina Hrnjić, tajnica Izaslanstva, i Adnan Bešić, prevoditelj.

Zasjedanje je otvorio predsjednik Parlamentarne skupštine Vijeća Europe Mevlüt Çavuşoğlu, koji je najprije pozvao na odavanje počasti tragično stradalome predsjedniku Poljske i ostalim žrtvama, među kojima su i tri bivša člana Parlamentarne skupštine Vijeća Europe. Prezentirajući dnevni red zasjedanja, predsjednik Çavuşoğlu osvrnuo se na situaciju u nekoliko država članica: u *Ukrajini*, pri čemu je naglasio potrebu pružanja potpore ukrajinskim vlastima u provedbi važnih reformi; u *Rusiji*, koja je najveća članica Vijeća Europe i partner VE-a te je upravo stoga PSVE mjesto na kojem se s kolegama parlamentarcima iz Rusije može raspravljati o svim pitanjima, uključujući i ona o kojima se stavovi unutar PSVE-a radikalno razlikuju, a da bi taj dijalog donio rezultate, on mora biti otvoren, bez predrasuda i dvostrukih standarda; u *Bjelogorusiji*, pri čemu je izjavio da, iako je Bjelorusija jedina zemlja s kojom VE nema formalan odnos i jedina u Europi u kojoj se izvršavaju smrtno kazne, VE ima obvezu prema građanima Bjelorusije biti prisutniji u toj zemlji; u *Bosni i Hercegovini* i *Moldaviji* u kojima VE pomaže rješavanju ustavnih pitanja; u *Albaniji* u kojoj je VE pomagao potičući oporbu da se vrati u parlament; na *Sjevernom Kavkazu* gdje je VE angažiran na unapređenju ljudskih prava, istaknuvši i doprinos VE-a u rješavanju sukoba između Gruzije i Rusije.

S obzirom na činjenicu da Bosna i Hercegovina nakon donošenja presude u predmetu *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine* nije usvojila potrebne ustavne promjene koje bi otklonile diskriminaciju građana iz reda ostalih na izborima za člana Predsjedništva BiH i pri imenovanju u Dom naroda PSBiH, Odbor za monitoring PSVE-a predložio je Skupštini da održi raspravu po žurnom postupku o potrebi promjene Ustava Bosne i Hercegovine. Skupština je prihvatila prijedlog Odbora, te je rasprava o potrebi ustavne promjene održana u četvrtak 29. travnja. Rasprava je vođena na temelju izvješća što su ga pripremili suizvjestitelji – Kimmo Sasi (Finska, EPP/CD) i Karin S. Woldseth (Norveška, EDG).

Obrazlažući pripremljeno izvješće, Kimmo Sasi podsjetio je članove Skupštine da je od neuspjeha travanjskoga paketa ustavnih promjena 2006. godine u Bosni i Hercegovini ostvaren veoma mali napredak. Izvijestio je članove PSVE-a i o nemogućnosti radne skupine zadužene za pripremu odgovarajućega rješenja da postigne dogovor, kao i da je siguran kako nije bilo ozbiljnog pokušaja usklađivanja Ustava s Europskom konvencijom o ljudskim pravima. Prema njegovim riječima, političari u BiH trebaju preuzeti odgovornost za budućnost svoje zemlje. K tomu je naveo kako je čest argument za neprovedbu presude približavanje izbora. Također je činjenica da se uvijek bliže neki izbori, što ne treba biti preprekom za donošenje izmjena. Rekao je kako su šanse da se u ovome trenutku usvoje potrebne izmjene praktično teoretske i predložio, ako ne dođe do provedbe presude prije izbora, pokretanje novog, ozbiljnog procesa

koji bi trebao ishoditi sveobuhvatnim paketom ustavnih amandmana. Bilo bi veoma korisno da to bude proces koji bi uključio domaće pravne stručnjake i predstavnike civilnoga društva, kako bi sudbina države bila u rukama njezinih građana i političara. Od suštinske je važnosti da vlada, koja će biti formirana nakon nadolazećih izbora, izradi program iz kojega će se vidjeti jasni ciljevi i vizija ustavne reforme kako bi ona bila što prije provedena. Također je ponovio da BiH još uvijek nema svoga predstavnika u Venecijanskoj komisiji, što opet pokazuje koliko je težak proces donošenja odluka u BiH, budući da se njeni predstavnici ne mogu dogovoriti o imenovanju jedne osobe.

Nakon uvodnoga dijela suizvjestitelja Sasija, u raspravi su sudjelovali: Aristophanes Georgiu (Cipar), Egidijus Vareikis (Litva), Andreas Gross (Švicarska), Anne Brasseur (Luksemburg), Grof od Dandya (Ujedinjeno Kraljevstvo), Harluk Koç (Turska), Bakir Izetbegović, Mladen Ivanić i Slavko Matić (Bosna i Hercegovina), Darja Lavtižar Bebler (Slovenija), Bernard Forunier (Francuska), Jean Charles Gardetto (Monako).

Aristophanes Georgiu govorio je u ime Skupine ujedinjene europske ljevice: Europski sud za ljudska prava utvrdio je da je Ustav BiH diskriminatorski, te da u zemlji postoji demokratski deficit i nejednakost mogućnosti. Rezultat je to rata, a ova rasprava treba označiti početak rješavanja problema. Bosna i Hercegovina treba prihvatiti reforme koje se predlažu u Izvješću, ali odluka leži na građanima BiH. Vijeće Europe, sa svoje strane, treba inzistirati na poštivanju ljudskih prava te poduprijeti sve pozitivne reforme koje BiH poduzme.

Egidijus Vareikis obratio se u ime skupine Europska narodna stranka: Parlament Litve želi vidjeti balkanske zemlje u Europskoj uniji i želi da Bosna i Hercegovina postane članicom Unije, ali mora postupati u skladu s europskim običajima i zakonima. Vjerske i etničke podjele nisu dobre za zemlju. Zemlji nisu potrebna tri predsjednika. „Promijenite Ustav, usvojite zakone u skladu s europskom idejom i onim što vam nudimo. Time ćete se približiti našim europskim vrijednostima“, poručio je g. Vareikis.

Andreas Gross obratio se u ime Skupine socijalista: Bosna i Hercegovina možda je jedan od najtežih problema s kojima se VE suočava. Iznenaden je činjenicom što se predviđa održavanje izbora koji neće biti sukladni s Europskom konvencijom o ljudskim pravima, jer takvi izbori neće postići najvrjedniji rezultat – legitimnost. Zahvaljujući daytonskoj strukturi, ljudi nisu naučili sami preuzeti odgovornost, i to se mora promijeniti. Do donošenja novog ustava mora se uraditi sve što je moguće kako bi se osigurala legitimnost izbora u uređenju koje poštiva presudu Suda. Apelirao je na kolege iz bh. izaslanstva da ne budu indiferentni prema ovome i ne misle da Amerika ili Europa mogu uraditi ono što oni sami moraju, te da po povratku u Sarajevo poduzmu neophodne korake za osiguranje legitimnosti izbora.

Anne Brasseur obratila se u ime skupine Savez liberala i demokrata za Europu: Danas je jasno kako je nametanje ustava za BiH bilo stavljanje flastera na ranu, a ne lijek. Nijedan dio društva ne bi trebao biti spriječen kandidirati se na izborima zbog svoje etničke pripadnosti. Suglasila se s g. Grossom glede stupnja legitimnosti što bi ga imali oni koji bi bili izabrani na izborima protivnim Europskoj konvenciji o ljudskim pravima. Vijeće Europe može pružiti smjernice, ali reforme moraju provesti vlasti u BiH.

Grof od Dandya obratio se u ime Europske demokratske skupine: Ukoliko se očekuje da preporuke iz Izvješća urode plodom, potrebno je postupati s mnogo više realizma i daleko više političke odlučnosti. Također je potrebno pozabaviti se nedostacima, poput onoga u pravosudnom sustavu (potrebno je procesuirati slučajeve ratnih zločina - oko 10.000 slučajeva), osigurati povratak interno raseljenih osoba, uvesti bolje prakse rada u lokalne i državnu vladu i u kanale njihove interakcije, kao i interakcije između Federacije BiH i Republike Srpske. „Članstvo BiH u europskim institucijama u interesu je svih nas. To članstvo i put zemlje k članstvu ne bi više trebalo zadržavati“, zaključio je Grof od Dandya.

Harluk Koç: Države članice VE-a suglasile su se da vlasti u BiH trebaju djelovati prije izbora kako bi otklonile diskriminaciju u Ustavu i dijele zabrinutost suizvjestitelja u vezi s održavanjem izbora 2010. prema postojećim odredbama. U isto vrijeme bilo je nerealno očekivati provođenje reformi prije izbora. U svakom slučaju, izborni zakon ne bi trebalo mijenjati šest mjeseci prije izbora. Parlamentarna skupština Vijeća Europe mogla bi ponoviti svoje preporuke iz 2006. godine i u bliskoj suradnji s Europskom unijom i Bosnom i Hercegovinom pokušati ubrzati proces reformi i osigurati da državne institucije budu potpuno posvećene tome procesu.

Bakir Izetbegović¹

"Gospodine predsjedatelju, drage kolege,

Prije svega, želim zahvaliti suizvjestiteljima na još jednom naporu da pomognu razvoju zaštite ljudskih prava i izgradnji demokratskih institucija u Bosni i Hercegovini. Kao što ste mogli pročitati u najnovijem Izvješću monitoring tima, glavni politički akteri u BiH, nažalost, nisu uspjeli dogovoriti izmjene Ustava koje bi omogućile svim građanima u mojoj zemlji, bez obzira na nacionalnu pripadnost, jednako pravo kandidiranja.

Bosna i Hercegovina nije primijenila obvezujuću odluku Europskog suda za ljudska prava, te će listopadski parlamentarni izbori biti još jedni izbori koji su u koliziji s Europskom konvencijom o ljudskim pravima. Naravno, Bosna i Hercegovina mora provesti odluku Europskog suda za ljudska prava i ona će to, siguran sam, učiniti već u ovoj godini, vjerojatno čim prođu parlamentarni izbori. Preciznije, kada prođe izborna kampanja koja jako otežava mogućnost postizanja kompromisa u postkonfliktnom društvu poput našega. Uostalom, znamo da su sve presude ovoga suda provedene, prije ili kasnije, pa će biti provedena i ova koja se odnosi na Bosnu. Promjena Ustava na koju smo fokusirani otklonit će problem koji je na nivou načela, omogućit će jednaka prava skupini tzv. ostalih koji ne pripadaju nijednom konstitutivnom narodu i koji čine tek nekoliko postotaka bh. stanovništva. Radi se o reformi Ustava koja je neophodna, ali je malog dometa i neće dotaći glavne probleme s kojim se Bosna i Hercegovina suočava. Mojoj zemlji je potrebna reforma koja će omogućiti samoodrživo funkcioniranje državnih institucija i ubrzani put zemlje k NATO-u i europskim integracijama. Dakle reforma kakvu zagovaraju ranije usvojene rezolucije Vijeća Europe, koje inzistiraju na cjelokupnom setu reformskih prijedloga koje je podržala i odobrila Venecijanska komisija. U stavku 6. posljednje rezolucije jasno je rečeno da parcijalni pristup utemeljen na kratkoročnim kompromisima i dvosmislenim formulacijama ne bi riješio probleme s kojima se suočava Bosna i Hercegovina, samo bi ih prikrio! Venecijanska komisija ciljala je u srž problema kada je kao glavnu prepreku funkcioniranju demokratskih institucija i kočnicu bržeg napretka BiH k euro-atlantskim integracijama označila mehanizme tzv. entitetskog glasovanja i preširoko postavljenog okvira zaštite vitalnog nacionalnog interesa. Bosna i Hercegovina se već 15 godina nalazi pod svojevršnim protektoratom međunarodne zajednice. Visoki predstavnik ima tzv. bonske ovlasti koje mu omogućavaju supremaciju nad svim bh. institucijama, izabranim dužnosnicima, zakonima... To je dovelo do pasiviziranja i atrofiranja domaćih snaga. Vrijeme je da se ovakav angažman međunarodne zajednice u BiH okonča. Da bi se okončao, neophodno je poziciju svemoćnog arbitra međunarodne zajednice zamijeniti vlastitim mehanizmima koji će moći efikasno uklanjati potencijalne blokade i zastoje. Promjena statusa visokog predstavnika ili podizanje bonskih ovlasti bez uspostavljanja domaćih mehanizama rezultiralo bi skorim blokadama i kolapsom sustava. Bila bi to najveća prijetnja miru od svršetka rata i potpisivanja Daytonskog sporazuma. Vijeće Europe izreklo je prave riječi o biti reforme Ustava BiH kroz rezolucije koje je usvojilo. Riječi su neophodne, ali nisu dovoljne. Vijeće Europe, i međunarodna zajednica općenito, morat će pokazati više odlučnosti i upornosti kako bi se riječi pretočile u akciju. Bosna i Hercegovina mora što hitnije krenuti prema sveobuhvatnoj izmjeni Ustava na osnovi jasnih stavova Venecijanske komisije. Nema drugoga puta.

I na kraju, u istupima prethodnih govornika često su svi političari u Bosni tretirani na isti način. Nismo svi isti i nismo to nikada bili. Jedni su željeli rat, drugi mir. Jedni su prihvaćali suradnju s međunarodnom zajednicom, drugi su prkosili, odbijali reforme, izazivali krize i radili probleme. Vidite, neki od bosanskih političara nisu se htjeli ni susresti sa suizvjestiteljima koji su u Bosnu doputovali iz daleke Norveške i Švedske. Ljudi su putovali tisuće kilometara da pomognu mojoj zemlji, a neki bosanski političari nisu imali vremena za njih, bili su zauzeti.

Mladen Ivanić: Interesantno je kako se u osnovi sve političke stranke slažu da moramo provesti reforme. Ipak, pitanje je zašto to nismo učinili. Postoje dva razloga. Jedan je problem kod kojeg se ne radi o biti promjena, nego o široj ustavnoj reformi. U BiH postoje različita viđenja. Jedni podržavaju državu s jednim predsjednikom, jednom vladom i jednim parlamentom. To je mišljenje Bošnjaka koji su većina. Srbi bi željeli očuvati poziciju Republike Srpske, a Hrvati nisu zadovoljni i željeli bi treći entitet. U takvim okolnostima bilo bi naivno očekivati neki široki sporazum. Naravno da su promjene potrebne. Iako sam u

---

¹ Govor prenesen u cijelosti

opoziciji, moja stranka željela je provesti promjene jer znamo da nije prihvatljivo ignorirati odluku najviše institucije koja se bavi zaštitom ljudskih prava. Ipak, oni s maksimalističkim zahtjevima nisu zainteresirani za to. Najzad, neki ljudi žele da međunarodna zajednica uradi to umjesto njih. Imamo političare koji su nas prepustili međunarodnim institucijama i koji nisu spremni na kompromise jer je to za njih prerizično. Zašto bi radili kompromise kada postoji visoki predstavnik koji može nametnuti rješenja? Oni ne snose odgovornost i mogu okriviti visokog predstavnika. Najgora situacija je bila kada je g. Ashdown bio visoki predstavnik. Pokušao je ponašati se na autoritaran način. Želio je nametnuti demokraciju na nedemokratski način. Je li moguće nametnuti demokraciju kroz moć jednog čovjeka bez ikakve kontrole? To je besmislica. Sada postoji plan da se pravila izmijene, ali treba vremena da se domaći političari počnu ponašati odgovorno. Zaista trebamo vremena za to, pa možda čak trebamo i novu generaciju političara. Ne možemo očekivati jedinstvo u BiH kada još uvijek imamo političare koji simboliziraju rat. Moram naglasiti da je to nerealno. Domaće stanovništvo još uvijek nije spremno za neke promjene. Neki ljudi još uvijek žele postići ratne ciljeve takozvanim mirnim sredstvima. Ukoliko poslije izbora ne bude promjena na političkoj sceni, pesimističan sam u pogledu mogućnosti da se isti ovi akteri mogu dogovoriti. Da su htjeli postići dogovor, učinili bi to u proteklih šest mjeseci. Nažalost, to je stvarnost. Smatram da je, s obzirom na ovakve okolnosti, g. Sasi sastavio vrlo uravnoteženo izvješće, što nije lako učiniti kada je Bosna i Hercegovina u pitanju. Ako je nešto ohrabrujuće, onda je to činjenica da nitko iz BiH nije predložio drugačije stavove od onih iznesenih u Izvješću. S ove točke gledišta to je veliki uspjeh.²

Darja Lavtižar Bebler: Bez informiranja javnosti, otvorene rasprave o pitanjima od vitalnoga značaja prije podnošenje prijedloga parlamentu i bez uključivanja civilnoga društva u potragu za optimalnim rješenjima i postizanja širokog političkog konsenzusa, ne možemo očekivati provođenje ustavnih reformi koje će prihvatiti šira javnost u BiH. Ipak, da bi se to uradilo, potrebno je više vremena nego što je ostalo do izbora. Govorila je o opciji funkcionalne podjele BiH koja ne bi bila utemeljena na daytonskoj logici, a koja bi bila u skladu s kriterijima EU za regionalizaciju. S ciljem gospodarskog razvitka, BiH bi mogla biti podijeljena na pet ili šest regija. Ova nedejtonska logika ne bi bila utemeljena na prostornoj etničko-vjerskoj podjeli duž bivših bojišnica, nego na povijesnim, geografskim, hidrografskim, transportnim i energetskim okolnostima i odrednicama. Svi građani u BiH zainteresirani su za brz ekonomski napredak zemlje i rast životnoga standarda, te bi ove interese stanovništva trebale dijeliti sve političke elite u BiH.

Slavko Matic³: "Gospodine predsjedatelju, uvažene kolegice i kolege,

Gotovo sve parlamentarne stranke u BiH podržavaju otklanjanje diskriminatorskih odredbi u vezi s mogućnošću kandidiranja i izbora predstavnika manjina i ostalih koji nisu predstavnici nijednog od konstitutivnih naroda. Takva rješenja bila su sadržana i u paketu širih ustavnih promjena koji nije usvojen 2006. godine u Parlamentarnoj skupštini BiH zbog dva nedostajuća glasa. Isto je predviđeno i tzv. prudskim dogovorom. Bez obzira na izraženu političku volju po pitanju provođenja Odluke Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Sejdić – Finci*, očito je da još uvijek postoje nepremostive razlike i u pristupu i u načinu rješavanja ovoga problema. Dok jedni zagovaraju promjene Ustava koje će obuhvatiti samo provođenje Odluke Suda, drugi se zalažu za širu i suštinsku reformu Ustava uključujući i administrativno-pravno ustrojstvo zemlje, a što se vidi i iz 16. paragrafa Izvješća Odbora za monitoring. Daytonsko ustavno uređenje učinilo je Bosnu i Hercegovinu nefunkcionalnom i dugoročno neodrživom. Također tim uređenjem uspostavljena je država s preglozanim i preskupim administrativnim aparatom. Ono je umnogome i kočnica za daljnje veoma značajne reforme u oblastima javne uprave, sigurnosti, mirovinskog i zdravstvenog sustava itd. Želim posebno naglasiti da su daytonska ustavna rješenja i nepravedna glede različitog pozicioniranja konstitutivnih naroda, mogućnosti ostvarivanja kolektivnih nacionalnih prava, izbora svojih predstavnika i utjecaja na donošenje odluka na državnoj i entitetskoj razini. Hrvatski narod u BiH je, po sadašnjem ustavnom uređenju, u puno lošijoj poziciji u odnosu na druga dva konstitutivna naroda. Samo se Hrvatima može dogoditi da im člana državnog predsjedništva iz hrvatskoga naroda izaberu birači iz nekog drugog konstitutivnog naroda. Najznačajnije odluke mogu se donositi preglasavanjem, ponekad čak bez ijednog glasa od izabranih predstavnika hrvatskoga naroda. Stoga su suštinske i cjelovite promjene Ustava, uključujući i provođenje Odluke Suda u predmetu *Sejdić – Finci*, nužnost i neminovnost. Reforma Ustava trebala bi se zasnivati na načelima ravnopravnosti konstitutivnih naroda u ostvarivanju

² Neslužbeni prijevod govora preuzetog iz transkripta sjednice

³ Govor prenesen u cijelosti

kolektivnih nacionalnih prava, pune zaštite manjinskih i pojedinačnih građanskih prava. Ovakva reforma Ustava uistinu je veliki izazov za BiH i bilo bi dobro da i Parlamentarna skupština Vijeća Europe pozove novoizabrane predstavnike vlasti da se širim promjenama Ustava pristupi odmah nakon izbora koji će biti održani 3. listopada ove godine."

Bernard Fournier: Sustav koji je uspostavio Daytonski sporazum učinio je probleme još većima. Uništio je svaku mogućnost mirne koegzistencije različitih etničkih skupina u BiH. Osim toga, gurnuo je etničke manjine na margine društva označivši ih kao "ostale". Daytonski sporazum bio je nužan za zaustavljanje rata, ali on nije odgovarajući u miru. On je zamrznuo političku poziciju od prije rata i stvorio golemi sustav vlasti za populaciju od samo četiri milijuna. Reformu je vrlo teško postići s obzirom na različite stavove etničkih skupina. BiH je na raskrižju i mora prijeći kritičnu točku kako bi uspjela kao država i bila primljena u EU, što zahtijeva i funkcionalnu međunarodnu potporu.

Jean Charles Gardetto: Bosna i Hercegovina odlučila je priključiti se Vijeću Europe i obvezala se provesti ustavnu reformu kao uvjet. Narodi u BiH trebaju postati građani. Vrijeme je da svi u BiH žive u miru. Političari u BiH trebaju preuzeti odgovornost kako bi osigurali stabilnu državu i društvo za svoju djecu. Stoga je važno poticati Bosnu i Hercegovinu da provede ustavne reforme. Političari u BiH trebaju postati oni koji ujedinjuju, umjesto onih koji dijele.

Nakon rasprave, članovi PSVE-a izjasnili su se o prijedlozima rezolucije i preporuke o hitnoj potrebi ustavne promjene u BiH, te su usvojene Rezolucija 1725 (2010) i Preporuka 1914 (2010) koje se nalaze u prilogu ovoga Izvješća.

Tijekom travanjskog zasjedanja PSVE-a održane su još i sljedeće rasprave:

- **Lobiranje u demokratskom društvu** (usvojena Preporuka 1908/2010);
- **Povezivanje žena u prevenciji i rješavanju neriješenih konflikata u Europi** (usvojena Rezolucija 1716/2010 i Preporuka 1909/2010);
- **Utjecaj globalne gospodarske krize na migracije u Europi** (usvojena Rezolucija 1718/2010 i Preporuka 1910/2010);
- **Žene i financijska i gospodarska kriza** (usvojena Rezolucija 1719/2010 i Preporuka 1911/2010);
- **Investiranje u koheziju obitelji kao čimbenik razvoja u vrijeme krize** (usvojena Rezolucija 1720/2010 i Preporuka 1912/2010);
- **Potreba za dodatnim međunarodnim pravnim mjerama u vezi s piratstvom na moru** (usvojena Preporuka 1913/2010);
- **Bogatstvo, socijalna skrb i blagostanje: kako ih pomiriti u Europi koja se mijenja?** (usvojena Rezolucija 1721/2010);
- **Diskriminacija na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta** (usvojena Rezolucija 1728/2010 i Preporuka 1915/2010);
- **Zaštita „cinkaroša“** (usvojena Rezolucija 1729/2010 i Preporuka 1916/2010);
- **Migranti i izbjeglice: kontinuirani izazov za Vijeće Europe** (usvojena Preporuka 1917/2010);
- **Biološka raznovrsnost i klimatske promjene** (usvojena Preporuka 1918/2010);
- **Euromediterranska regija: poziv za strategiju Vijeća Europe** (usvojena Rezolucija 1731/2010 i Preporuka 1919);
- **Sjećanje na žrtve velike gladi (Holodomor) u bivšem Sovjetskom Savezu** (usvojena Rezolucija 1723/2010);
- **Piratstvo – zločin i izazov za demokracije** (usvojena Rezolucija 1722/2010);
- **Poštivanje obveza i dužnosti od strane Crne Gore** (usvojena Rezolucija 1724/2010);
- **Učinkovita provedba Europske konvencije o ljudskim pravima: Proces iz Interlakena** (usvojena Rezolucija 1726/2010);
- **Situacija u Bjelorusiji** (usvojena Rezolucija 1727/2010);
- **Dijalog s Bugarskom nakon monitoringa** (usvojena Rezolucija 1730/2010).

Na drugome dijelu redovitog zasjedanja PSVE-a za 2010. godinu Skupštini su se obratili: **Micheline Calmy-Rey**, švicarska ministrica vanjskih poslova i predsjedateljica odbora ministara Vijeća Europe, **Thomas Hammarberg**, povjerenik VE-a za ljudska prava, **Viktor Yanukovych**, predsjednik Ukrajine, **Sergey Lavrov**, ministar vanjskih poslova Ruske Federacije, **Eveline Widmer-Schlumpf**, ministrica

pravde i policije Švicarske. Iz navedenih izlaganja izdvajamo obraćanje ministrice Calmy-Rey u kojem je govorila o aktivnostima švicarskog predsjedništva Odborom ministara VE, osobito o jačanju suradnje između Odbora ministara i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, te aktivnostima u vezi s reformom Europskoga suda za ljudska prava. U svome govoru ministrica Rey se, između ostaloga, osvrnula i na situaciju u BiH, osobito u svjetlu presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu „Sejdić i Finci“, ukazujući na potrebu ulaganja velikih napora radi usklađivanja Ustava BiH s odredbama Europske konvencije o ljudskim pravima. Upoznala je parlamentarce s prijedlogom što ga je uputila Odboru ministara, a prema kojem bi stanje u BiH trebalo razmatrati na neformalnom sastanku ministara vanjskih poslova država članica VE-a u svibnju 2010. godine.

Izvješće pripremila

Edina Hrnjić, tajnica Izaslanstva

PREDSJEDATELJ IZASLANSTVA

Bakir Izetbegović

Prilog:

- Rezolucija 1725 (2010) i Preporuka 1914 (2010) o hitnoj potrebi provođenja ustavne reforme u BiH
- Izvješće Odbora za monitoring PSVE-a o hitnoj potrebi provođenja ustavne reforme u BiH

Dostavljeno:

- kolegijima obaju domova Parlamentarne skupštine BiH
- Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Izaslanstvu u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe
- Kolegiju Tajništva PSBiH
- Ministarstvu vanjskih poslova BiH